

DOI: <https://doi.org/10.32782/2308-1988/2024-51-47>

УДК 657.37

Тивончук Олена Іванівна

кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри обліку та аналізу,
Національний університет «Львівська політехніка»
ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-5524-6516>

Тітов Дмитро Костянтинівич

аспірант,
Національний університет «Львівська політехніка»
ORCID: <https://orcid.org/0009-0009-4472-897X>

Olena Tyvonchuk, Dmytro Titov

Lviv Polytechnic National University

ОСОБЛИВОСТІ РОЗКРИТТЯ ІНФОРМАЦІЇ ЗІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ЗА СТАНДАРТАМИ IFRS S1, IFRS S2

PECULIARITIES OF SUSTAINABILITY DISCLOSURES UNDER IFRS S1, IFRS S2

Анотація. Стаття присвячена міжнародним стандартам розкриття інформації зі сталого розвитку IFRS S1, IFRS S2 (стандартами ISSB). Представлено критичний аналіз вимог цих стандартів до змісту розкриття інформації, що повинна надати користувачам можливість оцінити вплив ризиків і можливостей, пов'язаних зі сталим розвитком, на грошові потоки компанії, її доступ до фінансування та вартість капіталу у коротко-строковій, середньостроковій і довгостроковій перспективі. Детально розглянуто основні складові елементи змісту, що повинні бути представлені у звітності зі сталого розвитку – корпоративне управління, стратегія, менеджмент ризиків, а також показники та цілі. Підкреслюється, що використання фінансової інформації зі сталого розвитку значно полегшує Таксономію ISSB, яка передбачає подання даних у структурованому цифровому форматі. Зроблено висновок, що підготовка компаніями звітності за стандартами IFRS S1, S2 надає ряд переваги, проте зумовлює необхідність суттєвої трансформації звітування, інтеграції елементів ESG у стратегію й бізнес-процеси та, відповідно, інвестування у ці зміни додаткових фінансових ресурсів.

Ключові слова: корпоративна звітність, звітність зі сталого розвитку, розкриття інформації, пов'язаної зі сталим розвитком, стандарти IFRS S1, S2, таксономія ISSB.

Summary. The article is focused on the international sustainability disclosure standards IFRS S1 and IFRS S2 (ISSB standards). It provides a critical analysis of the requirements of these standards to the content of disclosures, which should enable users to assess the impact of sustainability-related risks and opportunities on the company's cash flows, access to finance and cost of capital in the short, medium and long term. The core content elements that should be presented in sustainability reporting – governance, strategy, risk management, as well as metrics and targets – are discussed in detail. It is emphasized that the use of sustainability-related financial information is greatly facilitated by the ISSB Taxonomy, which provides for the presentation of data in a structured digital format. It is concluded that corporate reporting in accordance with IFRS S1 and S2 provides such important benefits as increased credibility of investors, better access to financial resources at a lower cost, improved reputation and image, as well as more efficient internal operational and functional processes such as risk management, strategic planning, forecasting and others, which ultimately contribute to the creation of value in the long term. Moreover, the implementation of ISSB standards requires companies to fully integrate ESG elements into their strategy and business processes and means a significant transformation of sustainability reporting, especially for the companies without experience in applying the TCFD Recommendations and SASB standards. Companies will also need to invest in data collection and management tools, special software, hire additional ESG staff and train their employees. The authors conclude that the expected in the near future implementation of IFRS S1, S2 standards in the relevant national regulatory requirements of many countries, the general trend of transition from voluntary to mandatory sustainability reporting, makes the application of these standards for domestic companies, in particular those operating in international markets, not only desirable but even indispensable.

Keywords: corporate reporting, sustainability reporting, sustainability-related information disclosure, IFRS S1, S2, ISSB taxonomy.

Постановка проблеми. Результатом глобального прагнення до більшої прозорості, зрозумілості та зіставності корпоративної звітності зі сталого розвитку стала поява розроблених Радою з міжнародних стандартів звітності зі сталого розвитку (ISSB), що діє як структурний підрозділ Фонду Міжнародних стандартів фінансової звітності (Фонду IFRS), нового набору стандартів. Згідно з дослідженням Р. Баркера та Р. Екклза [1] та багатьох інших вчених, саме відсутність єдиних уніфікованих вимог до розкриття інформації зі сталого розвитку визнавалася однією з основних перешкод для інвесторів та інших стейкхолдерів у прийнятті ними обґрунтованих рішень. Стандарти ISSB, а саме, IFRS S1 та IFRS S2 (набули чинності у червні 2023 р.) [2; 3], мають на меті вирішити цю проблему, забезпечуючи єдиний стандартизований підхід до звітування.

Стандарт IFRS S1 встановлює загальні вимоги до розкриття фінансової інформації, пов'язаної зі сталим розвитком. Він призначений для застосування разом з IFRS S2 – тематичним стандартом, що регламентує розкриття кліматичної інформації, та іншими стандартами ISSB, прийняття яких очікується у майбутньому. Розробку цих стандартів, що забезпечують вкрай необхідну глобальну основу для гармонізованої звітності зі сталого розвитку, підтримали чисельні стейкхолдери, серед яких такі авторитетні міжнародні інституції як Міжнародна організація комісій з цінних паперів (IOSCO), Міжнародна федерація бухгалтерів (IFAC) та інші.

Однією із основних характеристик стандартів ISSB є їх інтероперабельність (interoperability), тобто сумісність з іншими стандартами та вимогами. ISSB також активно співпрацює з національними органами, які розробляють власні вимоги до звітності зі сталого розвитку. У контексті такої взаємодії вже було реалізовано декілька важливих ініціатив, зокрема [4]:

- створення Юрисдикційної робочої групи (JWG) для обговорення важливих стратегічних питань, пов'язаних з IFRS S1 і IFRS S2 та відповідними національними ініціативами щодо звітності зі сталого розвитку;

- створення Консультативного форуму зі стандартів сталого розвитку (SSAF), як офіційного органу, представленого юрисдикційними та регіональними установами, які роблять свій технічний внесок та експертизу для інформування про роботу ISSB із розроблення стандартів;

- співпраця з Глобальною ініціативою зі звітності (GRI);

- спільна робота з Європейською Комісією та Європейською консультативною групою з фінансової звітності (EFRAG). У травні 2024 р. Фонд IFRS та EFRAG опублікували Керівництво з інтероперабельності щодо узгодження між стандартами ISSB та ESRS [5];

- розроблення та публікація Фондом IFRS у травні 2024 р. Керівництва для юрисдикцій щодо запровадження або іншого використання стандартів ISSB [6].

Враховуючи викладене вище, а також загальний стійкий тренд переходу від добровільного розкриття компаніями інформації зі сталого розвитку у звітах довільної форми до обов'язкового за стандартизованим, уніфікованим підходом, можна очікувати, що вже незабаром стандарти ISSB будуть у тій чи іншій мірі імplementовані у багатьох країнах, а перед українськими компаніями, передусім тими, що працюють на міжнародних ринках, постане питання щодо доцільності чи навіть необхідності їх застосування.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Незважаючи на те, що стандарти IFRS S1 та IFRS S2 були прийняті лише у 2023 р., вони відразу привернули до себе особливу увагу як іноземних, так і вітчизняних дослідників. Так, загальні проблеми стандартизації звітності зі сталого розвитку, передумови створення, сутність, значення, а також загальна характеристика стандартів IFRS S1, S2 були предметом дослідження у працях О. Солодовнік та Є. Гавриличенко; В. Метелиці; А. Фесенко; О. Силенко; В. Костюченко та А. Женжерухи; О. Лагодієнка; Ю. Серпенінової, І. Макаренко та інших [7–13]. У праці О. Солодовнік та О. Майданника [14] розкрито підходи до оцінки суттєвості інформації зі сталого розвитку за міжнародними та європейськими стандартами. Реакція міжнародних інвесторів на стандарти IFRS S1, S2 досліджувалась Дж. Міллар та Р. Слек [15]. Стаття М. Індик [16] присвячена аналізу готовності компаній до імplementації стандартів IFRS S1, S2. Разом з цим, особливості розкриття інформації зі сталого розвитку згідно міжнародних стандартів, потенційні переваги та виклики їх імplementації залишаються недостатньо розкритими у наукових працях та потребують подальшого вивчення, особливо в умовах відсутності їх офіційного перекладу в Україні.

Формулювання цілей статті. Метою статті є критичний аналіз вимог стандартів IFRS S1 та IFRS S2 до змісту розкриття інформації, пов'язаної зі сталим розвитком, дослідження переваг та викликів їх імplementації.

Виклад основного матеріалу дослідження. Стандарт IFRS S1, що має назву «Загальні вимоги до розкриття фінансової інформації, пов'язаної зі сталим розвитком», встановлює загальні принципи та вимоги до звітності зі сталого розвитку як складового елементу фінансової звітності компанії. Він підкреслює важливість надання користувачам суттєвої інформації, яка є доречною та достовірною, а також відповідає таким якісним характеристикам як зіставність (порівнянність), можливість перевірки, своєчасність та зрозумі-

лість [2]. Інформація, яку вимагає розкривати IFRS S1, охоплює загальні аспекти діяльності компанії, зокрема, її управління, стратегію, менеджмент ризиків, а також показники та цілі, що стосуються ризиків й можливостей, пов'язаних зі сталим розвитком. Така структура елементів змісту розкриття інформації повністю відповідає вимогам Рекомендацій Цільової групи з розкриття фінансової інформації, пов'язаної з кліматом (TCFD) [17], які і стали основою нових міжнародних стандартів. Користувачі інформації, відповідно, повинні отримати відповіді щодо наступних питань:

- процеси управління, засоби контролю та процедури, які використовуються для моніторингу, менеджменту та нагляду за ризиками та можливостями, пов'язаними зі сталим розвитком;
- стратегія компанії щодо менеджменту цих ризиків;
- процеси, які застосовуються для виявлення, оцінювання, визначення пріоритетності та моніторингу ризиків та можливостей, пов'язаних зі сталим розвитком; загальний профіль цих ризиків та загальний процес їх менеджменту;
- результати діяльності щодо ризиків та можливостей, пов'язаних зі сталим розвитком, у тому числі прогрес у досягненні будь-яких цілей, встановлених компанією, та будь-яких цілей, яких вона зобов'язана досягти згідно із законодавчими та нормативно-правовими актами.

Основні елементи змісту розкриття інформації, пов'язаної зі сталим розвитком, представлено на рис. 1.

Інвесторам, кредиторам та іншим користувачам фінансової звітності важливо розуміти, хто безпосередньо здійснює нагляд за ризиками та можливостями, пов'язаними зі сталим розвитком, а також якою є роль керівництва у цьому процесі. Стандарти IFRS S1, S2 використовують підхід до поняття «управління» (governance), представлений у кодексах корпоративного управління. Так, у Звіті Кедбері «Фінансові аспекти корпоративного управління», рекомендації якого в тій чи іншій мірі стали основою для створення багатьох інших кодексів, зокрема кодексу ОЕСР, Європейського Союзу, США, Світового банку тощо, термін «управління» визначено як система, за допомогою якої організація керується і контролюється в інтересах акціонерів та інших зацікавлених сторін [18]. Як зазначається у документі під назвою «Принципи корпоративного управління ОЕСР/Великої двадцятки», що є провідним міжнародним орієнтиром, стандартом у цій сфері, управління включає в себе сукупність відносин між керівництвом компанії, її радою, акціонерами та зацікавленими сторонами. Корпоративне управління також забезпечує структуру та системи, за допомогою яких здійснюється керівництво компанією та встановлюються її цілі, а також визна-

чаються засоби досягнення цих цілей та моніторингу результатів діяльності [19, с. 6]. Аналогічне визначення представлено також в українському Кодексі корпоративного управління: ключові вимоги і рекомендації [20, с. 6]. У свою чергу, термін «керівництво» стосується тих посад, які компанія розглядає, як виконавчі або вищі керівні посади, і які, як правило, відокремлені від наглядової ради. Зокрема, з метою надання основним користувачам звітності можливості оцінити, чи приділяється компанією належна увага ризикам та можливостям, пов'язаним зі сталим розвитком, і якщо так, то в якій мірі, IFRS S1 вимагає подавати наступну інформацію:

- як відповідальність за ризики та можливості, пов'язані зі сталим розвитком, відображена в повноваженнях, посадових інструкціях, компетенція тощо;
- як визначається, чи наявні або будуть розвинуті навички та компетенції, необхідні для нагляду за стратегіями, розробленими для реагування на відповідні ризики та можливості;
- яким чином і як часто здійснюється інформування щодо ризиків та можливостей, пов'язаних зі сталим розвитком;
- чи використовує керівництво компанії засоби контролю та процедури для підтримки нагляду за ризиками та можливостями, пов'язаними зі сталим розвитком тощо (п. 27 IFRS S1).

Стратегія, за визначенням Рекомендацій TCFD, які покладено в основу стандартів ISSB, – це бажаний майбутній стан компанії. Стратегія створює основу, на підставі якої компанія може відстежувати та вимірювати свій прогрес у досягненні цього бажаного стану. Формулювання стратегії, як правило, передбачає визначення мети і сфери діяльності суб'єкта господарювання та характеру його бізнесу, беручи до уваги ризики і можливості, з якими він стикається, а також середовище функціонування [17, с. 63].

Для формування очікувань щодо майбутніх результатів діяльності компанії користувачі звітності потребують інформації щодо потенційного впливу ризиків та можливостей, пов'язаних зі сталим розвитком, на її бізнес, стратегію та фінансове планування в коротко-, середньо- та довгостроковій перспективі. Ідентифікуючи такі ризики і можливості, необхідно представити їх опис (характеристику), визначити часові горизонти їх впливу, а також показати, яким чином компанія встановлює відповідні часові горизонти, адже вони можуть бути різними для різних суб'єктів господарювання і залежать від багатьох чинників. Компанія повинна також подавати інформацію, що надає можливість зрозуміти її здатність за різних сценаріїв адаптуватися до невизначеностей, що виникають внаслідок ризиків, пов'язаних зі сталим розвитком, тобто стійкість (resilience) своєї

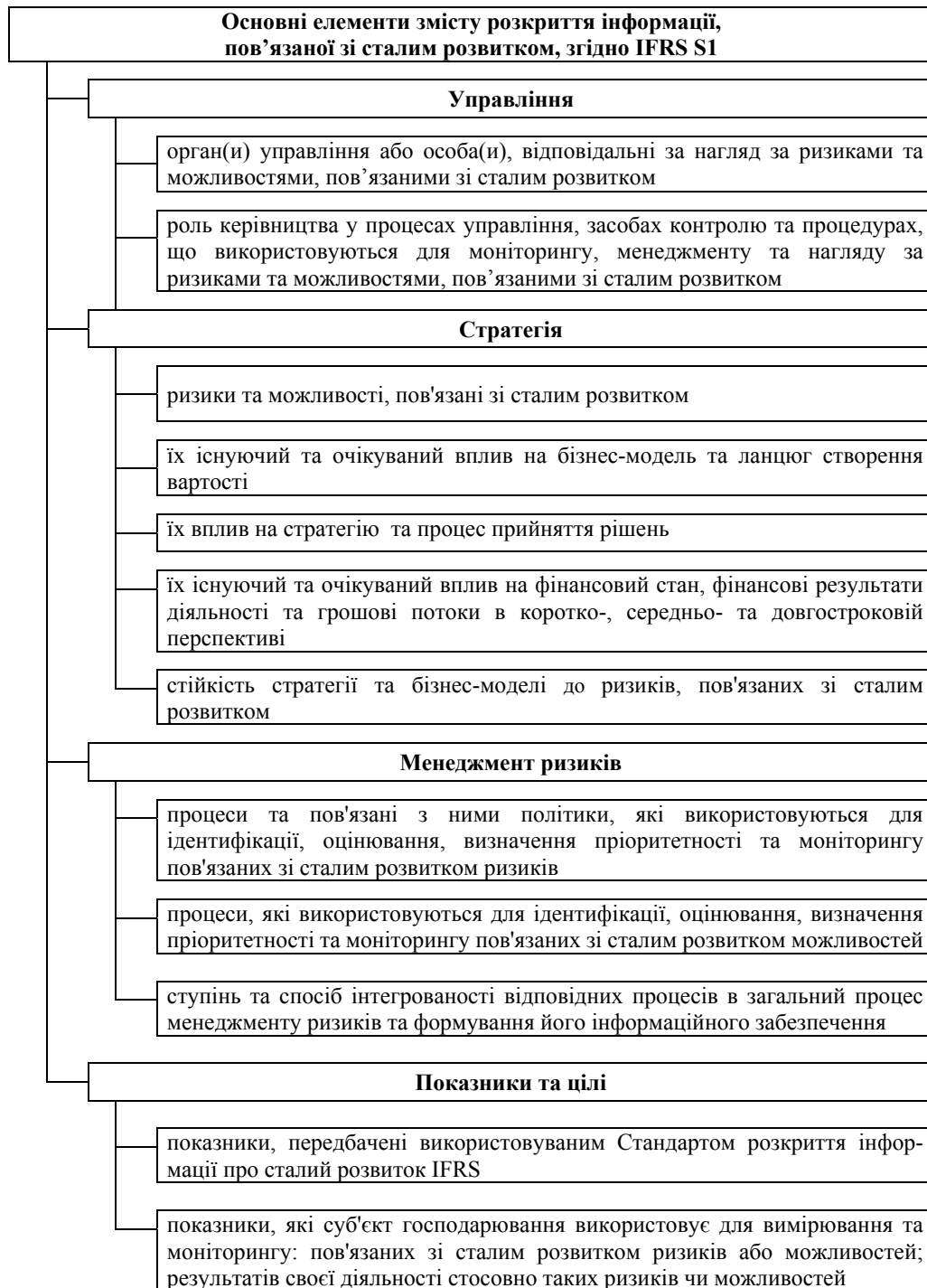

Рисунок 1 – Основні елементи змісту розкриття інформації, пов'язаної зі сталим розвитком, згідно IFRS S1

Джерело: узагальнено автором на основі IFRS S1

стратегії та бізнес-моделі, представлену у якісних та, якщо це можливо, кількісних оцінках (п. 30, 31, 41 IFRS S1).

Ще однією змістовою областю розкриття інформації, пов'язаної зі сталим розвитком, є «Менеджмент ризиків». Процес менеджменту ризиків забезпечує їх виявлення, аналіз і контроль та пом'якшує можливі обставини, які можуть

негативно вплинути на досягнення цілей компанії [20, с. 5]. Згідно з підходом TCFD, менеджмент ризиків – це сукупність процесів, які здійснюються наглядовою радою та керівництвом організації для підтримки досягнення її цілей шляхом вирішення пов'язаних з ризиками проблем та керування комбінованим потенційним впливом цих ризиків [17, с. 63]. Інвесторам та іншим

користувачам звітності необхідно розуміти, як здійснюється ідентифікація, оцінювання та моніторинг пов'язаних зі сталим розвитком ризиків компанії, а також чи інтегровані ці процеси в існуючі загальні процеси ризик-менеджменту.

Так, з метою представлення цілісної характеристики процесів менеджменту ризиків, пов'язаних зі сталим розвитком, у звітності необхідно відобразити:

- вхідні дані та параметри (наприклад, інформацію про джерела даних та сфери діяльності, охоплені процесами, що розкриваються);

- чи використовується такий важливий інструмент ідентифікації та оцінювання ризиків як аналіз сценаріїв, і якщо так, то яким чином;

- як оцінюється характер, ймовірність та величина ефектів відповідних ризиків, як здійснюється їх моніторинг тощо (п. 44 IFRS S1).

Четвертою змістовою областю розкриття фінансової інформації, пов'язаної зі сталим розвитком за вимогами стандартів ISSB є «Показники та цілі». Презентування показників і цілей, які використовує компанія, дає змогу інвесторам та іншим користувачам інформації зрозуміти, як вона вимірює та контролює ризики та можливості, пов'язані зі сталим розвитком та, відповідно, краще оцінити її потенційні доходи, скориговані на ризик, здатність виконувати фінансові зобов'язання, загальний вплив ризиків та можливостей, а також прогрес у досягненні визначених цілей. Вони також забезпечують основу, на якій компанію можуть порівнювати з іншими в межах сектору або галузі.

Представляючи цільові показники, що використовуються для відстеження прогресу в досягненні стратегічних цілей, а також будь-які обов'язкові цільові показники, передбачені законодавством чи регулятивними актами, компанія повинна надати їх характеристику, період застосування, результати виконання кожного цільового показника, аналіз тенденцій або змін у результатах діяльності компанії тощо (п. 50 IFRS S1).

Аналіз сутності та змісту Міжнародних стандартів розкриття фінансової інформації зі сталого розвитку, зокрема стандарту IFRS S1, дає змогу визначити, що важливою перевагою їх застосування для компаній буде підвищення довіри інвесторів та, відповідно, більший доступ до фінансових ресурсів. Завдяки чіткому та послідовному розкриттю компанією інформації інвестори отримують можливість об'єктивно порівняти результати її діяльності у сфері сталого розвитку з іншими суб'єктами господарювання, краще оцінити довгострокову життєздатність та стійкість компанії. Це зменшує невизначеність і надає можливість залучити більше інвестицій, особливо від інвесторів, зосереджених на сталому та відповідальному інвестуванні.

Варто зазначити, що ідея відповідального інвестування, яка передбачає врахування у процесі інвестиційного аналізу та прийняття рішень не лише фінансових, але й екологічних, соціальних та управлінських аспектів діяльності компанії (ESG факторів), набуває у світі все більшого розповсюдження. Так, у 2006 р. за підтримки ООН була заснована міжнародна мережа фінансових установ, що працюють над реалізацією Принципів відповідального інвестування (Principles of Responsible Investments – PRI). Досить швидко до цієї ініціативи почали приєднуватись інвестори з різних країн світу і станом на березень 2024 р. кількість організацій, які підписали PRI, становила 5345, а загальний обсяг активів під їхнім управлінням досягнув 128,4 трлн дол. США [21, с.17].

Розробляючи стандарти, ISSB передбачила цифровий формат розкриття інформації зі сталого розвитку, як це вже раніше було зроблено Радою з міжнародних стандартів бухгалтерського обліку (IASB) для фінансових звітів. У квітні 2024 р. була опублікована Таксономія розкриття інформації зі сталого розвитку за IFRS (або Таксономія ISSB) [22].

Загалом цифрова звітність – це звітність у придатному для комп'ютерного зчитування структурованому форматі даних (наприклад, XBRL). Таксономія ISSB містить елементи для позначення (тегування) фінансової інформації зі сталого розвитку, підготовленої відповідно до Стандартів ISSB. Ці елементи дають змогу компаніям позначати інформацію про свої ризики та можливості, пов'язані зі сталим розвитком, у своїй фінансовій звітності загального призначення. Тегування робить інформацію машинозчитуваною, що забезпечує її ефективніший пошук, отримання та аналізування.

Разом з цим, імплементація стандартів IFRS S1 і S2 ставить перед компаніями серйозні завдання та означає не лише суттєву трансформацію звітності, але й необхідність повної інтеграції елементів ESG у стратегію та бізнес-процеси. Як справедливо зазначають В. Костюченко та А. Женжеруха [11, с. 42], підготовка до майбутнього застосування стандартів передбачає оцінювання внутрішніх систем і процесів збору, узагальнення та перевірки пов'язаної зі сталим розвитком інформації як самого суб'єкта господарювання, так і усього ланцюга створення вартості. Для компаній, зокрема тих, хто не має попереднього досвіду звітування за Рекомендаціями TCFD та стандартами SASB, процес підготовки звітності суттєво ускладнюється, а витрати зростають. При цьому найбільшими викликами, на нашу думку, буде ідентифікація ризиків і можливостей, пов'язаних зі сталим розвитком, визначення їх суттєвості; якісне та, особливо, кількісне оці-

нювання їх поточного й очікуваного фінансового впливу, що потребуватиме вдосконалених інструментів ризик-менеджменту, обов'язкового проведення аналізу сценаріїв тощо. Компанії потребуватимуть також додаткового інвестування коштів у інструменти збору та управління даними, спеціальне програмне забезпечення, найм додаткового ESG персоналу та навчання своїх працівників.

Висновки. Міжнародні стандарти IFRS S1, IFRS S2 є значним кроком уперед в еволюції корпоративної звітності зі сталого розвитку. Важливою характеристикою цих стандартів є їх інтероперабельність, тобто сумісність з іншими стандартами та можливість часткової або повної імплементації у національні юрисдикційні вимоги. Забезпечуючи глобальну основу для звітування про результати діяльності у сфері ESG, вони спрямовані на надання користувачам прозорості, послідовної, порівнянної інформації, надійності й можливість верифікації якої не має поступатися інформації, представленій у традиційних фінансових звітах. IFRS S1 передбачає розкриття компаніями інформації про своє корпоративне управління, стратегію, менеджмент ризиків, а також показники та цілі, пов'язані з ризиками і можливостями, що стосуються сталого розвитку. Ці вимоги формують «основний зміст» («core content») звітування, що надає користувачам можливість оцінити вплив ризиків і можливостей, пов'язаних зі сталим роз-

витком, на грошові потоки компанії, її доступ до фінансування та вартість капіталу в коротко-строковій, середньостроковій і довгостроковій перспективі. Використання фінансової інформації зі сталого розвитку суттєво полегшує Таксономія ISSB, що передбачає представлення даних у структурованому цифровому форматі.

Звітування компаній за стандартами IFRS S1, S2 забезпечує такі важливі переваги, як збільшення довіри інвесторів, кращий доступ до фінансових ресурсів за меншою вартістю, покращення іміджу, а також вдосконалення таких внутрішніх процесів компанії як ризик-менеджмент, стратегічне планування, прогнозування діяльності тощо. При цьому імплементація Міжнародних стандартів звітності зі сталого розвитку ставить компанії перед необхідністю повної інтеграції елементів ESG у свою стратегію та бізнес-процеси та означає суттєву трансформацію звітування зі сталого розвитку, особливо для компаній без досвіду застосування Рекомендацій TCFD та стандартів SASB.

Разом з цим, очікувана у найближчому часі імплементація стандартів IFRS S1, IFRS S2 у відповідні національні вимоги багатьох країн світу, загальний тренд переходу від добровільного звітування зі сталого розвитку до обов'язкового, робить застосування цих стандартів для компаній, які працюють на міжнародних ринках, не лише бажаним, але й необхідним.

Список використаних джерел:

1. Barker R., Eccles R.G. Should FASB and IASB be responsible for setting standards for nonfinancial information? 2018. Oxford: University of Oxford, 43 p. URL.: https://www.sbs.ox.ac.uk/sites/default/files/2018-10/Green%20Paper_0.pdf (дата звернення: 29.11.2024).
2. IFRS. Sustainability Disclosure Standard. IFRS S1. General Requirements for Disclosure of Sustainability-related Financial Information. June 2023. URL.: <https://www.iasplus.com/en/standards/ifrs-sds/ifrs-s1> (дата звернення: 20.11.2024).
3. IFRS® Sustainability Disclosure Standard. IFRS S2. Climate-related Disclosures. June 2023. URL.: <https://www.iasplus.com/en/standards/ifrs-sds/ifrs-s2> (дата звернення: 20.11.2024).
4. EY. Applying IFRS Introduction to IFRS S1 and IFRS S2. June 2024. 174 p. URL: https://www.ey.com/en_gl/ifrs-technical-resources/introduction-to-ifrs-s1-and-ifrs-s2-updated-june-2024 (дата звернення: 29.11.2024).
5. EFRAG, IFRS Foundation. ERS–ISSB Standards Interoperability Guidance. May 2024. 33 p. URL: <https://www.ifrs.org/content/dam/ifrs/supporting-implementation/issb-standards/esrs-issb-standards-interoperability-guidance.pdf> (дата звернення: 20.11.2024).
6. IFRS Foundation. The jurisdictional journey towards globally comparable information for capital markets. Inaugural Jurisdictional Guide for the adoption or other use of ISSB Standards. May 2024. 45 p. URL: <https://www.ifrs.org/content/dam/ifrs/supporting-implementation/adoption-guide/inaugural-jurisdictional-guide.pdf> (дата звернення: 20.11.2024).
7. Солодовнік О.О., Гавриличенко Є. В. Нефінансова звітність підприємства: зміст, стандарти і світові тренди розвитку. *Ефективна економіка*. 2024. № 5. DOI: <https://doi.org/10.32702/2307-2105.2024.5.14>.
8. Метелиця В. Стандартизація звітності сталого розвитку як передумова зеленої післявоєнної відбудови агросектору. *Сталий розвиток економіки*. 2023. № 2(47). С. 137–145. DOI: <https://doi.org/10.32782/2308-1988/2023-47-20>.
9. Фесенко А. Генезис інтегрованого звітування зі сталого розвитку. *Економіка та суспільство*. 2023. № 57. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-57-122>.
10. Силенко О. Стандартизація змістовного наповнення інтегрованої корпоративної звітності. *Сталий розвиток економіки*. 2023. № 1(46). С. 117–122. DOI: <https://doi.org/10.32782/2308-1988/2023-46-16>.
11. Костюченко В., Женжеруха А. Виклики стандартів розкриття інформації зі сталості за міжнародними стандартами фінансової звітності. *Collection of scientific papers «ЛОГОС»*. Вересень 2023. С. 38–42.
12. Лагодієнко О. Нефінансова звітність в контексті ESG-трансформації бізнесу. *Наукові інновації та передові технології*. 2024. № 9(37) С. 674–682. DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-5274-2024-9\(37\)](https://doi.org/10.52058/2786-5274-2024-9(37))

13. Серпенінова Ю., Макаренко І., Фомінов Р., Макаренко С. Цілі сталого розвитку як фактор удосконалення системи бухгалтерського обліку. *Acta Academiae Beregsasiensis. Economics*. 2024. № 6. С. 373–391. DOI: <https://doi.org/10.58423/2786-6742/2024-6-373-391>
14. Солодовник О., Майданник О. Підходи до оцінки суттєвості у звітності про сталий розвиток згідно з міжнародними та європейськими стандартами. *Економіка та суспільство*. 2024. № 63. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-63-83>
15. Millar J., Slack R. Global investor responses to the International Sustainability Standards Board draft sustainability and climate-change standards: sites of dissonance or consensus. *Sustainability Accounting, Management and Policy Journal*. 2024. Vol. 15 No. 3. P. 573–604. DOI: <https://doi.org/10.1108/SAMPJ-03-2023-0128>
16. Indyk M. Are the companies prepared for sustainability reporting under the ED IFRS S1 and S2? Evidence from Poland. *Audit Financiar*. 2022. Vol. 20(168). P. 641–654. DOI: <https://doi.org/10.20869/AUDITF/2022/168/022>
17. Recommendations of the Task Force on Climate-related Financial Disclosures. Final Report. 2017. 74 p. URL: <https://assets.bbhub.io/company/sites/60/2021/10/FINAL-2017-TCFD-Report.pdf> (дата звернення: 01.12.2024).
18. Cadbury A. Report of the Committee on the Financial Aspects of Corporate Governance, London: Gee & Co. Ltd, 1992.
19. G20/OECD Principles of Corporate Governance 2023. OECD. OECD Publishing, Paris. 2023. 53 p. DOI: <https://doi.org/10.1787/ed750b30-en> (дата звернення: 01.12.2024).
20. Кодекс корпоративного управління: ключові вимоги і рекомендації. Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку (НКЦПФР). 2020. 48 с. URL: https://www.nssmc.gov.ua/wp-content/uploads/2020/03/corporate-governance-code_final_ukr.pdf. (дата звернення: 01.12.2024).
21. Principles for Responsible Investment. 2024 Annual Report. 2024. 78 p. URL: <https://www.unpri.org/download?ac=21536> (дата звернення: 01.12.2024).
22. IFRS Foundation. IFRS Sustainability Disclosure Taxonomy. April 2024. URL: <https://www.ifrs.org/content/dam/ifrs/publications/amendments/english/2024/issb-tu-2024-1-ifrs-sustainability-disclosure-taxonomy.pdf?bypass=on> (дата звернення: 01.12.2024).

References:

1. Barker R., Eccles R. G. (2018) Should FASB and IASB be responsible for setting standards for nonfinancial information? Oxford: University of Oxford, 43 p. Available at: https://www.sbs.ox.ac.uk/sites/default/files/2018-10/Green%20Paper_0.pdf
2. IFRS® Sustainability Disclosure Standard (2023) IFRS S1. General Requirements for Disclosure of Sustainability-related Financial Information. Available at: <https://www.iasplus.com/en/standards/ifrs-sds/ifrs-s1>
3. IFRS® Sustainability Disclosure Standard (2023) IFRS S2. Climate-related Disclosures. Available at: <https://www.iasplus.com/en/standards/ifrs-sds/ifrs-s2>
4. EY (2024) Applying IFRS Introduction to IFRS S1 and IFRS S2. 174 p. Available at: https://www.ey.com/en_gl/ifrs-technical-resources/introduction-to-ifrs-s1-and-ifrs-s2-updated-june-2024
5. EFRAG, IFRS Foundation (2024) ESRS–ISSB Standards Interoperability Guidance. 33 p. Available at: <https://www.ifrs.org/content/dam/ifrs/supporting-implementation/issb-standards/esrs-issb-standards-interoperability-guidance.pdf>
6. IFRS Foundation (2024) The jurisdictional journey towards globally comparable information for capital markets. Inaugural Jurisdictional Guide for the adoption or other use of ISSB Standards. 45 p. Available at: <https://www.ifrs.org/content/dam/ifrs/supporting-implementation/adoption-guide/inaugural-jurisdictional-guide.pdf>
7. Solodovnik O. O., Havrylychenko Ye. V. (2024) Nefinansova zvitnist pidpriemstva: zmist, standarty i svitovi trendy rozvytku [Non-financial reporting of the enterprise: content, standards, and global development trends]. *Efektivna ekonomika – Efficient Economy*, vol. 5. DOI: <https://doi.org/10.32702/2307-2105.2024.5.14>. (in Ukrainian)
8. Metelytsia V. (2023) Standartyzatsiia zvitnosti staloho rozvytku yak peredumova zelenoi pislivoiennoi vidbudovy ahrosektoru [Sustainability reporting standardization as a prerequisite for green post-war reconstruction of the agricultural sector]. *Stalyi rozvytok ekonomiky – Sustainable Development of Economy*, vol. 2 (47), pp. 137–145. DOI: <https://doi.org/10.32782/2308-1988/2023-47-20> (in Ukrainian)
9. Fesenko A. (2023) Henezys intehrovanoho zvituvannia zi staloho rozvytku [Genesis of integrated sustainability reporting]. *Ekonomika ta suspilstvo – Economy and Society*, vol. 57. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-57-122> (in Ukrainian)
10. Sylenko O. (2023) Standartyzatsiia zmistovnoho napovnnennia intehrovanoi korporatyvnoi zvitnosti [Standardization of complete content of integrated corporate reporting]. *Stalyi rozvytok ekonomiky – Sustainable Development of Economy*, vol. 1(46), pp. 117–122. DOI: <https://doi.org/10.32782/2308-1988/2023-46-16>. (in Ukrainian)
11. Kostiuchenko V., Zhenzherukha A. (2023) Vyklyky standartiv rozkryttia informatsii zi stalosti za mizhnarodnymy standartamy finansovoi zvitnosti [Challenges of sustainability disclosure standards under international financial reporting standards]. *Collection of scientific papers “АГОС”*. September 2023. P. 38–42. (in Ukrainian)
12. Lahodiienko O. (2024) Nefinansova zvitnist v konteksti ESG-transformatsii biznesu [Non-financial reporting in the context of ESG business transformation]. *Naukovi innovatsii ta peredovi tekhnologii – Scientific innovations and advanced technologies*, vol. 9(37), pp. 674–682. DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-5274-2024-9\(37\)](https://doi.org/10.52058/2786-5274-2024-9(37)) (in Ukrainian)
13. Serpeninova Yu., Makarenko I., Fominov R., Makarenko S. (2024) Tsili staloho rozvytku yak faktor udoskonalennia systemy bukhalterskoho obliku [Goals of Sustainable Development as a Factor of Enhancing the Accounting System].

Acta Academiae Beringsiensis. Economics, vol.6, pp. 373–391. DOI: <https://doi.org/10.58423/2786-6742/2024-6-373-391> (in Ukrainian)

14. Solodovnik O., Maidannyk O. (2024) Pidkhody do otsinky suttievosti u zvitnosti pro stalyi rozvytok zghidno z mizhnarodnymy ta yevropeiskymy standartamy [Approaches to the assessment of materiality in sustainable development reporting according to international and european standards]. *Ekonomika ta suspilstvo – Economy and Society*, vol. 63. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-63-83> (in Ukrainian)

15. Millar J., Slack R. (2024) Global investor responses to the International Sustainability Standards Board draft sustainability and climate-change standards: sites of dissonance or consensus. *Sustainability Accounting, Management and Policy Journal*, vol. 15, no. 3, p. 573–604. DOI: <https://doi.org/10.1108/SAMPJ-03-2023-0128>

16. Indyk M. (2022) Are the companies prepared for sustainability reporting under the ED IFRS S1 and S2? Evidence from Poland. *Audit Financiar*, vol. 20(168), pp. 641–654. DOI: <https://doi.org/10.20869/AUDITF/2022/168/022>.

17. TCFD (2017) Recommendations of the Task Force on Climate-related Financial Disclosures. Final Report. 74 p. Available at: <https://assets.bbhub.io/company/sites/60/2021/10/FINAL-2017-TCFD-Report.pdf>

18. Cadbury A. (1992) Report of the Committee on the Financial Aspects of Corporate Governance, London: Gee & Co. Ltd.

19. OECD (2023) G20/OECD Principles of Corporate Governance 2023. OECD Publishing, Paris. 53 p. DOI: <https://doi.org/10.1787/ed750b30-en>

20. Kodeks korporatyvnoho upravlinnia: kliuchovi vymohy i rekomendatsii [Corporate Governance Code: key requirements and recommendations] / National Securities and Stock Market Commission, 2020, 48 p. Available at: https://www.nssmc.gov.ua/wp-content/uploads/2020/03/corporate-governance-code_final_ukr.pdf (in Ukrainian)

21. Principles for Responsible Investment. 2024 Annual Report. 78 p. Available at: <https://www.unpri.org/download?ac=21536>

22. IFRS Foundation (2024). IFRS Sustainability Disclosure Taxonomy. Available at: <https://www.ifrs.org/content/dam/ifrs/publications/amendments/english/2024/issb-tu-2024-1-ifrs-sustainability-disclosure-taxonomy.pdf?bypass=on>

Стаття надійшла до редакції 13.12.2024